

Productschap Diervoeder

VERGADERING : OPENBAAR BESTUUR
DATUM : 28 NOVEMBER 2006
AGENDAPUNT : 10a
BIJLAGE : OB-06-64

BETREFT **Programma III: Arbeid en arbeidsomstandigheden 2006 - 2009**

In de bijlage is het programma III: Arbeid en arbeidsomstandigheden 2006 – 2009 opgenomen, zoals bedoeld in de strategische toekomstverkenning PDV 2010. Dit programma is een overkoepeling van de daaronder vallende projecten, zoals die nu worden voorzien (OB-06-65 t/m OB-06-69).

ADVIES

De Commissie Sociaal Economische Aangelegenheden Diervoedersector (CSEAD) en het Dagelijks Bestuur adviseren positief.

FINANCIËLE ASPECTEN

Bij de dekking van de lasten is bij de afzonderlijke projecten de toepassing van het profijtbeginsel nagestreefd. De dekking vindt plaats door een bestemmingsheffing op de daarvoor in aanmerking komende productgroepen.

SOCIALE CONSEQUENTIES

-

VOORSTEL

Voorgesteld wordt de bijlage goed te keuren.

COMMUNICATIE

-

BIJLAGE(N) : 1

Productschap Diervoeder

Programma	:	III: Arbeid en arbeidsomstandigheden
Programmaleider	:	Johan den Hartog
Projectleider	:	Kees Lommers
Versie	:	2006, finaal (28 november 2006)
Looptijd	:	2006-2009

INHOUDSOPGAVE

1. UITGANGSITUATIE.....	2
2. VRAAGANALYSE EN -STELLING	2
3. DOEL- EN TAAKSTELLING	3
4. BELANGHEBBENDE PARTIJEN	3
5. RANDVOORWAARDEN EN AFBAKENING.....	3
6. AANPAK EN WERKWIJZE	4
7. ORGANISATIE.....	4
8. COMMUNICATIE.....	4
9. BEGROTING VAN BATEN EN LASTEN	5

1. Uitgangssituatie

In de Strategische toekomstverkenning PDV 2006 – 2010 (november 2005) is vastgelegd dat de activiteiten van het Productschap Diervoeder (PDV) worden ingebed in programma's en daaronder te rangschikken projecten.

In beginsel zijn deze activiteiten tijdelijk van aard, omdat na het realiseren van de doelstellingen deze kunnen worden beëindigd, dan wel door de bedrijven of in andere verbanden gecontinueerd (kunnen) worden.

In de toekomstverkenning is door het PDV-bestuur vastgelegd dat de dragende werknemers- en werkgeversorganisaties grote waarde hechten aan activiteiten met betrekking tot arbeid en arbeidsomstandigheden. Uitgangspunt hierbij is een actieve behartiging van onderwerpen op het terrein van de factor arbeid. Dit moet leiden tot een betere verankering van de factor arbeid in het productschap. De ervaringen van het project “vernieuwde samenwerking dierlijke productschappen en vakbeweging” worden betrokken bij de invulling van programma III. Tevens worden de suggesties van de vakorganisaties om te komen tot een betere verankering van de factor arbeid betrokken bij het opstellen van dit programma. In dit programma wordt het kader voor de periode 2006 – 2009 aangegeven voor de nadere invulling en realisatie van deze activiteiten. De nadere uitwerking en realisatie van dit programma vindt plaats door middel van projecten. Voor het opstellen, uitwerken en realiseren van dit programma en de projecten wordt gebruikt gemaakt van de afdeling arbeid van het HPA, zijnde de sectoroverschrijdende kennis en expertise afdeling op het terrein van arbeid.

2. Vraaganalyse en -stelling

Een groot aantal zaken worden door werknemers- en ondernemersorganisaties afgesproken in CAO – verband van de graanbe- en verwerkende industrie. In een aantal gevallen is er behoefte aan een gecoördineerde aanpak en uitvoering op bedrijfstakniveau, waarbij het PDV ondersteunende diensten kan verlenen.

Daarnaast worden bedrijven geconfronteerd met wettelijke verplichtingen, b.v. met betrekking tot arbeidsomstandigheden, die effectiever en efficiënter gemeenschappelijk of met ondersteuning door het PDV kunnen worden uitgevoerd.

Er is ook behoefte aan een actieve communicatie over sectorale vraagstukken en ontwikkelingen met effecten op de werkvloer naar de werknemers in de ondernemingen.

De actieve kennis en betrokkenheid van de vakorganisaties bij het opstellen en realiseren van dit programma en de projecten zijn van groot belang.

Gedurende de looptijd van dit programma zijn in ieder geval de volgende thema's aan de orde:

- a. Arbeidsmarkt (sociaal-economische kengetallen)
- b. Opleiding en scholing
- c. Arbeidsomstandigheden en veiligheid
- d. Informatie en communicatie.

Naast deze directe arbeidsgerelateerde zaken is het van belang ook een meer integrale benadering van “arbeid” in andere activiteiten van het PDV na te streven.

3. Doel- en taakstelling

De doelstelling van dit programma is een ondersteunende, initiërende en stimulerende rol vervullen met betrekking tot sociale aangelegenheden in de bedrijven en de daarin werkenden en ten behoeve van de betrokken werknemers- en ondernemersorganisaties.

Dit door het uitvoeren van projecten op het terrein van arbeid waarbij werkgevers en werknemers in de gehele diervoederketen een gezamenlijk belang hebben.

Deze doelstelling wordt gerealiseerd indien:

- a. werknemers in de bedrijven tijdig en adequaat worden geïnformeerd over nieuwe ontwikkelingen in de sector met gevolgen voor de werkvloer
- b. werknemers én werkgevers instrumenten en mogelijkheden worden geboden (faciliterend) voor het voeren van een adequaat personeels- en scholingsbeleid
- c. ondernemingen adequaat worden ondersteund met informatievoorziening om te voldoen aan wettelijke arbo-verplichtingen gericht op een veilige en gezonde werkplek.

4. Belanghebbende partijen

Belanghebbende partijen bij dit programma zijn:

- a. de werknemersorganisaties
- b. de ondernemerorganisaties
- c. de werknemers in de diervoederbedrijven
- d. de ondernemers in de diervoedersector

In de diervoedersector volgen veel bedrijven de CAO voor de Graanbe- en verwerkende industrie (een bedrijfstakCAO). Daarnaast zijn er diverse, vooral grotere bedrijven die beschikken over een eigen bedrijfsCAO. Andere bedrijfstak- en/of bedrijfsCAO's zijn niet aanwezig in de diervoedersector.

5. Randvoorwaarden en afbakening

Dit programma heeft betrekking op arbeidsgerelateerde zaken. Het streven is constructief en pro-actief samen te werken met andere productschappen, wanneer het gaat om sectoroverschrijdende aangelegenheden, met erkenning en herkenning van de onderscheiden sectoren.

Het kunnen realiseren c.q. ondersteuning geven aan afspraken in CAO-verband vereist dat de CAO-partijen daarover heldere afspraken maken. Een eerste aanzet op onderdelen is al in de CAO voor de graanbe- en verwerkende industrie gemaakt. Het is wenselijk dat dit integraal wordt doorgevoerd. Het uitvoeren van activiteiten op het sociaal - economische terrein (de zogenaamde secundaire CAO-afspraken) kan door het productschap of in samenwerkingsverbanden worden ondersteund door het ter hand nemen van de coördinatie en uitvoering.

Een belangrijke randvoorwaarde voor dit programma is dat vanuit alle betrokken partijen oog en erkenning is voor het belang van de activiteiten voor niet alleen de ondernemers maar ook de werknemers in de diervoederkolom.

Voor de inbreng van de werknemersorganisaties is het ook van belang dat er voldoende ondersteuning door en feedback uit de achterban (kaderleden en werkvloer) wordt gemobiliseerd. Het PDV wil in het kader van dit programma daar een actieve bijdrage aan leveren. Deze actieve inbreng van de werknemersorganisatie wordt waar nodig en wenselijk per project expli-

ciet gemaakt. Deze per project op te nemen actieve inbreng is voor het gehele programma III aan en maximum gebonden. (zijnde € 26.700 voor 2006)

6. Aanpak en werkwijze

Het realiseren van de doel- en taakstelling wordt nagestreefd door een vraaggestuurde werkwijze. In nauw overleg en in samenspraak met de vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties en werkgeversorganisaties worden projectvoorstellen opgesteld. De afdeling Arbeid van het Hoofdproductschap Akkerbouw heeft hiertoe regelmatig contact en overleg met genoemde vertegenwoordigers, vakbondsbestuurders, (kader)leden en branchevertegenwoordigers. In de sociale commissie (CSEAD) worden projectvoorstellen besproken en van een advies voorzien vervolgens voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur. Indien mogelijk wordt via de private organisaties van werkgevers en werknemers (branche organisaties en vakbonden) gestimuleerd om de mogelijk ondersteunende rol en taak van het productschap bij het uitvoeren van specifieke sectorale projecten en activiteiten te benoemen in afspraken in het kader van de bedrijfstak-CAO.

Ten behoeve van dit programma is er het Fonds sociale aangelegenheden, waaruit de activiteiten ingevolge dit programma worden gefinancierd.

Bij de ondersteuning van dit programma wordt gebruik gemaakt van de Afdeling Arbeid van het HPA. Waar mogelijk wordt samengewerkt in projecten waar meerdere sectoren c.q. productschappen aan deelnemen.

7. Organisatie

Voor de uitvoering van het programma wordt capaciteit en expertise bij het HPA ingehuurd, en zo nodig bij andere productschappen. De totale inhuur van bij HPA bedraagt 2.125 direct productieve uren (dpu) op jaarbasis.

Bij de uitvoering van dit programma adviseert de Commissie Sociaal Economische Aangelegenheden Diervoeder.

8. Communicatie

In het kader van dit programma wordt een *actief* communicatieplan ontwikkeld, bestaande uit de volgende acties:

- a. informatieverstrekking via de website (arbeid/scholing);
- b. elektronische nieuwsbrieven PDV aan relevante relaties over nieuwe ontwikkelingen en producten;
- c. werknemerskrant *Werkvloer*;
- d. nieuwsbrief Arbeid van de afdeling arbeid;
- e. voorlichtings- en informatiebijeenkomsten en workshops;
- f. databanken op de website;
- g. website van project Stof pak't aan;
- h. artikelen in vak- en vakbondsbladen.

De communicatie wordt doelgroepspecifiek ontwikkeld en is een onderdeel van de promotie naar (potentiële) gebruikers van de producten en diensten van dit programma. Daarnaast zal

aandacht worden besteed aan communicatie naar de belanghebbende partijen in algemene zin. Voor de afzonderlijke projectplannen zal hieraan specifieke invulling worden gegeven in het kader van een jaarlijks door het PDV op te stellen communicatieplan.

9. Begroting van baten en lasten

Tabel 1: Begroting (prognose) van baten en lasten 2006 – 2009 (in €)

	2009P	2008P	2007B	2006HB	2006B
Baten					
Financieringsheffingen	8.200	15.700	25.500	33.300	
Bestemmingsheffingen	332.000	344.000	244.700	138.000	101.000
Retributies					
Diensten aan derden					
Rente	9.400	8.800	14.600	16.400	12.800
Niet-bestede diensten door derden					
Vergoeding opgedragen taken					
Overige baten	48.200	53.000	40.200	59.500	
Totaal baten	397.800	421.500	325.000	247.200	113.800
Lasten					
Personeelskosten	1.800	1.800	4.300	6.400	
Reis-, verblijf- en representatiekosten			100	200	
Huisvestingskosten	100	100	200	400	
Bureaunkosten	100	100	200	200	1.400
Vergaderkosten	11.200	11.200	11.200	21.200	3.900
Financiële relaties	121.200	121.200	137.500	137.500	235.700
Diensten door derden	205.500	220.000	287.400	363.800	
Overige lasten					
Doorbelastingen	59.600	56.700	61.000	33.300	70.300
Totaal lasten	399.500	411.100	501.900	563.000	311.300
Resultaat	-1.700	10.400	-176.900	-315.800	-197.500
Reserve per 1 januari	285.900	275.500	452.400	501.100	413.300
Vermogensmutaties				267.100	
Reserve per 31 december	284.200	285.900	275.500	452.400	215.800

9.1 Baten

9.1.1 Heffingen

De baten bestaan voornamelijk uit een bestemmingsheffing ten behoeve van het Fonds sociale aangelegenheden. Deze heffing was in 2005 op nihil en in 2006 op 1 eurocent/1.000 kg gesteld vanwege de omvang van de reserves.

Met ingang van de herziene begroting 2006 is het uitgangspunt voor het bepalen van de heffingsinkomsten weer het kalenderjaar (voorheen 4de kwartaal jaar –x t/m 3de kwartaal jaar x).

Dit betekent dat de heffingsinkomsten in de herziene begroting 2006 betrekking hebben op een periode van vijf kwartalen (4de kwartaal 2005 t/m 4de kwartaal 2006). Om die reden zijn de inkomsten in de herziene begroting aanzienlijk hoger dan in de begroting 2006.

Voor de basisvoorziening wordt een financieringsheffing ingesteld, die naar rato van de doorbelaste kosten van de basisvoorziening (2006HB 100%, 2007B 75%, 2008P 50% en 2009P 25%) wordt doorverdeeld naar de projecten. Het betreft hier de kosten van de projectleiders en de overige kosten (secretaris, secretariaatskosten, bestuurskosten en vergaderkosten).

Met ingang van 2007 worden de kosten van de projecten V-1 (Informatievoorziening algemeen) en V-3 (Gestructureerde sectorcommunicatie) rechtstreeks aan de andere projecten toegerekend (zie paragraaf 9.2). De nog aanwezige reserves per 31 december 2006 zijn naar rato van het aantal fte's over de andere projecten verdeeld. Dit is zichtbaar gemaakt onder de post 'Vermogensmutaties'.

Binnen dit programma zijn in de loop van 2006 een aantal nieuwe projecten van start gegaan. Het betreft project III-3: Databank explosie-eigenschappen grondstoffen en project III-4: Databank werkinstructiekaarten. Aan deze projecten zijn per 1 januari 2006 geen reserves toegerekend, als gevolg waarvan in beide projecten forse aanloopverliezen optraden. Om te voorkomen dat deze gecompenseerd moeten worden door hoge bestemmingsheffingen, is besloten om vanuit de reserves van de basisvoorziening voor beide projecten samen een bedrag van € 225.000 over te hevelen. Dit bedrag is opgenomen onder 'Vermogensmutaties'.

Tabel 2: Ontwikkeling van de bestemmingsheffing bij gelijkblijvende voeromzet (in eurocenten per 1.000 kg product)

	2009P	2008P	2007B	2006B
Productie mengvoeders landbouwhuisdieren (excl. kalveren)	2,4	2,5	1,8	1,0
Productie concentraten/voormengsels	2,4	2,5	1,8	1,0
Productie huisdiervoeders	2,4	2,5	1,8	1,0
Productie kunstmelkvoeders voor vleeskalveren	2,4	2,5	1,8	1,0
Productie kunstmelkvoeders voor overige kalveren	2,4	2,5	1,8	1,0
Productie gedroogde bietenpulp en groenvoeders	-	-	-	-
Productie vochtrijke voedermiddelen (op ds-basis)	-	-	-	-
Handel in droge voedermiddelen	-	-	-	-
Handel in vochtrijke voedermiddelen (op ds-basis)	-	-	-	-
Productie van / handel in toevoegingsmiddelen en stikstofhoudende producten	-	-	-	-

Vanaf 2008 wordt voorzien in afnemende baten, samenhangend met afnemende lasten.

9.2 Lasten

De lasten in dit programma bestaan uit bureaustkosten en vergaderkosten van de CSEAD. Onder Financiële relaties zijn de kosten opgenomen voor de diverse activiteiten. Een uitsplitsing hiervan is gegeven in tabel 3. Onder Diensten door derden zijn de doorberekende kosten van de afdeling Arbeid van het HPA opgenomen.

Tabel 3: Specificatie financiële relaties

Financiële relaties	2009P	2008P	2007B	2006HB	2006B
Project EVC's	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Inzet vakbonden	21.200	21.200	21.200	21.200	
Project endotoxinen			16.300	16.300	44.200
Sectorkrant					32.000
Bevordering scholing					15.000
Sociaal-economische kengetallen					4.500
Onvoorzien					40.000
Totaal	121.200	121.200	137.500	137.500	235.700

Het project endotoxinen loopt in 2007 af. Wat betreft het project EVC is de verwachting dat hierover in CAO-verband afspraken worden gemaakt. Onder inzet vakbonden is het aandeel van het PDV in de totale financiering door de productschappen opgenomen.

Tabel 4: Specificatie diensten door derden

Diensten door derden	2009P	2008P	2007B	2006HB	2006B
Doorbelasting afdeling Arbeid	88.100	88.100	101.500	119.900	
HPA facilitaire dienstverlening	400	400	1.100	1.600	
Externe ondersteuning	10.000	10.000	42.800	50.800	
Software			25.000	50.000	
Aanvullend laboratoriumonderzoek	10.000	20.000	20.000	40.000	
Sectorkrant	32.000	32.000	32.000	32.000	
Scholingsconsulent	15.000	15.000	15.000	15.000	
Sectorbijeenkomsten	10.000	10.000	10.000	10.000	
Sociaal-economische kengetallen		4.500		4.500	
Onvoorzien	40.000	40.000	40.000	40.000	
Totaal	205.500	220.000	287.400	363.800	

De toeslag voor facilitaire dienstverlening door het HPA heeft uitsluitend betrekking op de medewerkers die niet tot de afdeling Arbeid behoren. Onder Scholingsconsulent is het bedrag opgenomen dat door het HPA wordt doorbelast voor de scholingsconsulent. De werkzaamheden ten behoeve van het verzamelen, bewerken en publiceren van de sociaal-economische kengetallen worden gecontinueerd. Eens per twee jaar worden deze werkzaamheden uitgevoerd in samenwerking met het Centraal Bureau voor de Statistiek. Het bedrag dat is opgenomen onder de post Sectorkrant heeft betrekking op de uitgave van de nieuwsbrief *Werkvloer*. Onder de post Onvoorzien is een bedrag opgenomen voor nieuwe projecten.

De kosten van de basisvoorziening (vanaf 2006 herzien) en – vanaf de begroting 2007 – van de projecten V-1 (Informatievoorziening algemeen) en V-3 (Gestructureerde sectorcommunicatie) zijn verdeeld over alle projecten die gebruik maken van de voorzieningen die in de genoemde projecten worden geboden. Deze bedragen zijn opgenomen onder de post 'doorbelastingen'.